

А.О. Борисова, доц. (ХДУХТ, Харків)

В.О. Архипова, доц. (ХДУХТ, Харків)

А.О. Колесник, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ІНШОМОВНИЙ КЕЙС ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ВНЗ

У процесі підготовки висококваліфікованих фахівців значна увага приділяється опануванню іноземних мов у сфері професійної діяльності. А для цього необхідно застосовувати різноманітні інтерактивні методи та форми навчання, що сприяють не лише оволодінню іноземними мовами, а й комплексній реалізації основних цілей навчання: практичних, виховних, освітніх та розвиваючих. Зазвичай, найбільший інтерес у викладача викликають ті з них, які не потребують особливих умов або якихось надзвичайних особистих якостей. До таких нескладних, але досить ефективних засобів навчання відносяться навчальні ігри та ігрові завдання, основані на використанні кейсів.

Якщо узагальнити усі відомі визначення кейсу, то можна сказати, що типовий кейс – це розповідь про реальну проблему чи ситуацію, що може виникнути у керівника або працівника підприємства, організації чи певного адміністративного підрозділу і яка, як правило, вимагає прийняття певного рішення. Тобто, кейс – це інструмент, який дозволяє застосовувати теоретичні знання під час вирішення практичних завдань. Він допомагає розвивати у студентів самостійність мислення, пов'язуючи теорію з практикою. У стислій письмовій формі кейс подає основні деталі проблемної ситуації та ілюструє її складність. При цьому необхідно нагадати, що мова йде про реальні ситуації, а не такі, що були придумані за письмовим столом на основі використання загального досвіду автора.

Завданням кейс-методу є не просто передати знання, а навчити здатності справлятися з унікальними та нестандартними ситуаціями, з якими, як правило, ми і маємо справу в реальному житті. Центр уваги у разі застосування кейс-методу переміщується з процесу передавання знань на розвиток навичок аналізу й прийняття рішення.

З позиції викладача робота з кейсами є однією з форм організації навчального процесу, метою якої є формування і розвиток мовленнєвих навичок і вмій студентів. Завдання викладача полягає в підборі відповідного реального іншомовного матеріалу на прикладі реальних людей, організацій тощо; студенти ж повинні вирішити поставлену перед ними проблему і отримати реакцію колег та викладача на свої дії.

В процесі організації роботи над кейсом застосовується так званий метод модерації, який ставить за мету навчити студентів працювати командою, швидко приймати рішення в умовах обмеженої інформації і обмеженні у часу. Кожна підгрупа приймає рішення, спираючись на використання наукових методів проведення досліджень:

– експертизи (читання кейсу, його розуміння, переклад у разі необхідності);

– аналізу кейсу (обговорення студентами питань та поставлених проблем);

– експерименту (пошук шляхів виходу з ситуації, удосконалення, прийняття бізнес-рішень).

Під час роботи над кейсом усі заходи з модерації виконуються у наступній послідовності:

а) проглядове читання усієї інформації, поданої в кейсі, з перекладом у разі необхідності найскладніших, незрозумілих моментів;

б) обмін думками щодо отриманої інформації;

в) виділення інформації, релевантної відносно поставлених викладачем завдань і проблем;

г) робота над проблемою (обговорення і дискусії) у підгрупах;

д) прийняття рішення відносно проблеми у підгрупах;

е) загальна дискусія для прийняття кінцевого рішення;

є) аргументовані висновки.

Викладач при цьому допомагає студентам міркувати, дискутувати, а не нав'язувати свої рішення проблеми. Таким чином, педагогічна мета використання кейсів у навчальному процесі реалізується в завуальованій формі, оскільки викладач лише направляє бесіду або дискусію за допомогою проблемних питань, які тісно пов'язані з майбутнім фахом студента, та залучає усіх студентів групи до обговорення кейсу.

Інколи кейс може супроводжуватися відео матеріалом, який дозволяє студентам побачити людей, про яких ідеться у кейсі.

Для підвищення інтенсивності роботи кожна група розбивається на підгрупи по 3-5 студентів у кожній: чим менше людей працює у підгрупі, тим більше кожен з них буде залучений до комунікативної діяльності іноземною мовою у процесі прийняття рішення.

Кейс-метод допомагає розвивати вміння аналізувати ситуацію, оцінювати альтернативи, вибирати найкращий варіант із запропонованих, наряду з розвитком і подальшим удосконаленням комунікативних здібностей студентів, розвитком усіх аспектів мовленнєвої діяльності іноземною мовою у сфері професійної діяльності.